

Zdravé tele ozdraví ekonomiku dojnic

Odchov telat je prvním krokem k budoucí rentabilitě chovu dojnic. Těto problematice byl věnovaný okruh odborných seminářů v červnu letošního roku Telata 2013. Kromě zástupců společnosti VVS na seminářích vystoupili praktický veterinární lékař MVDr. Tomáš Haloun a ředitel společnosti Nukamel Dr. Jan Druyts. Společnost Nukamel patří mezi celosvětově největší producenty mléčných náhražek. U našich chovatelů je známá vysoce kvalitními náhražkami řady Multimilk.

V současnosti jsou z pohledu statistických přehledů za jednotlivé podniky značné rozdíly v parametrech odchovu, zdraví a managementu. Odchov telat je sice opakovaným evergreenem různých seminářů, čísla však hovoří o rezervách a nedostacích, které v tomto směru stále máme. Aktuální situace ztrát a úhynů podle podniků s plemeny holštýn (H), české strakaté (CS) či oběma plemeny je uvedeno v tabulce.

Ztráty a úhyny podle plemen

Ukazatel/plemeno	České strakaté		Holštýn		České strakaté + holštýn	
	min.	max.	min.	max.	min.	max.
Celkové ztráty telat (%)	6,78	29,24	2,37	20,60	6,93	19,58
Z toho úhyny telat (%)	2,51	22,43	0,45	12,28	2,09	13,90

Zdroj: šetření VÚŽV Uhřetěves, rok 2012

Z uvedených čísel je jasné, že mnoho chovatelů má před sebou ještě náročnou cestu k optimálním parametrům v odchovu. Vždy je na prvním místě jasně nastavený systém, odpovědný a spolehlivý personál, hygiena prostředí a použití kvalitních krmiv. Telata jsou jako děti a ty musí mít vždy to nejlepší.

Prvním krokem k úspěšnému odchovu je ošetření bezprostředně po otelení, včetně včasného, dostatečného napojení

Příjem mleziva teletem by měl odpovídat následujícímu doporučení:

- během 2–3 hodin 1,5–2 litry mleziva,
- během 6–8 hodin 5 % tělesné hmotnosti,
- během 24 hodin 10 % tělesné hmotnosti.

Kvalitu mleziva lze orientačně stanovit pomocí hustoměru. Úspěšnost napájení mlezivem lze vcelku spolehlivě stanovit rych-

mleziyu by měla následovat kvalitní mléčná náhražka. Otázky volby nativního mléka nebo mléčné krmné směsi je jednoznačná. Mléčná krmná směs představuje vyváženou, stabilní stravu bez rizika přenosu chorob (paratuberkulóza, salmonéla a jiné). Pravidelné krmení konzistentním mléčným nápojem je základem bezstresového odchovu.

Společnost VVS může využívat vývoj, testování a celosvětové znalosti firmy Nukamel. Řada Multimilk představuje tři varianty skutečně mléčných krmných směsí, kde je nadprůměrný podíl mléčných složek, čímž je zaručena vysoká stravitelnost a biologická hodnota těchto náhražek. Mléko našich vysoko-produkčních dojnic se značně liší od původního mateřského mléka krav. Proto je i z dietetického hlediska vhodnější použít kvalitní mléčnou krmnou směs založenou na sušených syrovátkách, která umožňuje rychlejší pasáž živin. Jednoznačnou výhodou je doplnění těchto směsí o potřebné minerální látky, vitamíny, případně probiotika a další účinné látky. Typickým příkladem změn mateřského mléka dojnic je dnes mnohdy opomíjená anémie telat související

lym testem z krve u telat ve věku 2 až 7 dnů podle hodnoty celkové bílkoviny v krvi. Toto stanovení je rychlé a mohou je provést i naši specialisté přímo na farmě. Proto se na ně neváhejte s důvěrou obrátit.

Úspěšné napojení mlezivem ovlivňuje nejen zdravotní stav telat, ale i ekonomiku chovu. Pokud tele objektivně nechce pít mlezivo, je nutné je napojit pomocí sondy. Návlek tohoto postupu není složitý, zároveň by

stravitelnost. Jedinečnou výhodou je Emulsizym® – patentovaná záležitost. Poskytuje zlepšení stravitelnosti s nižší zátěží střev, modeluje mikrobiální prostředí střev selektivní eliminací patogenů, obsahuje vícenasycené omega-3 mastné kyseliny a další funkční aditiva. Varianty mléčné směsi se m. j. liší podílem probiotik. Emulsizym zajišťuje zdravou výživu mléčných telat ve všech čtyřech ročních obdobích.

Emulsizym hubí nežádoucí bakterie střev přirozeným způsobem. Není to antibiotikum ani kokcidostatikum. Je to přirozený boj s předem stanovenými nepřáteli vašich telat. Patentova-

ná záležitost, která nezatěžuje prostředí rezidui, ale hlavně s antibakteriálním účinkem.

Vhodný poměr proteinu a energie zabraňuje riziku tloustnutí – ukládání tuků v tělních tkáních. Vysoká stravitelnost mléčné náhražky je prvním předpokladem pro dostatečný příjem starterové směsi, a tím i potřebného rozvoje předžaludků. Tele je v prvních třech týdnech monogastrem. Při odstavu v osmi týdnech už musí zvládat dostatečný příjem rostlinných krmiv pro intenzivní růst.

Přesné doporučení vedoucí k úspěchu v dalších fázích odchovu telat mají k dispozici naši zookonzultanti. Investice do od-

chovu telat a jalovic je investicí do kvalitních a dlouhodobých produkčních dojnic. Už prvotní péče o telata má vliv na to, jestli budou naše krávy dojit dvě nebo více laktací. Právě v dlouhodobosti dojnic je ukryto kouzlo návratnosti prvotních investic do odchovu.

Nastavená pravidla a postupy na farmách vedou k úspěchu a rentabilitě pouze tehdy, pokud jsou dodržována. Pokud je naše snaha pouhou teorií na zaprášené nástěnce, nebude nikdy znamenat potřebný pokrok v našem snažení.

Ing. Eduard Hanina
VVS Verměřovice, s. r. o.

MULTIMILK® VITAL

Kompletní mléčná krmná směs pro telata

Základem efektivního chovu je odchov **zdravých telat**. Podávání mléčné krmné směsi namísto nativního mléka má kromě značného **ekonomického efektu** (cena mléka) klíčový význam v **zamezení přenosu infekčních onemocnění** (paratuberkulóza, BVD, infekční mastitida aj.)

VÝHODY:

- vysoký obsah mléčných složek
- vysoký obsah vitamínů
- vynikající rozpustnost s minimální sedimentací
- antimikrobiální účinek: Emulsizym® unikátní systém bioaktivních peptidů a mastných kyselin zvyšující stravitelnost proteinů a tuků. Obsahuje omega 3 vícenasycené mastné kyseliny a probiotika. Tím je zajištěna vysoká podpora imunitního systému telete.
- velmi nízký obsah vlákniny
- vyšší příjem, vyšší denní přírůstky

Sušené odstředěné mléko	15 %
Sušená syrovátka	58 %
Kokosový tuk	17 %
Palmový olej	1 %
Pšeničný bílkovinný koncentrát	9 %

Antioxidanty, kyselina fumarová

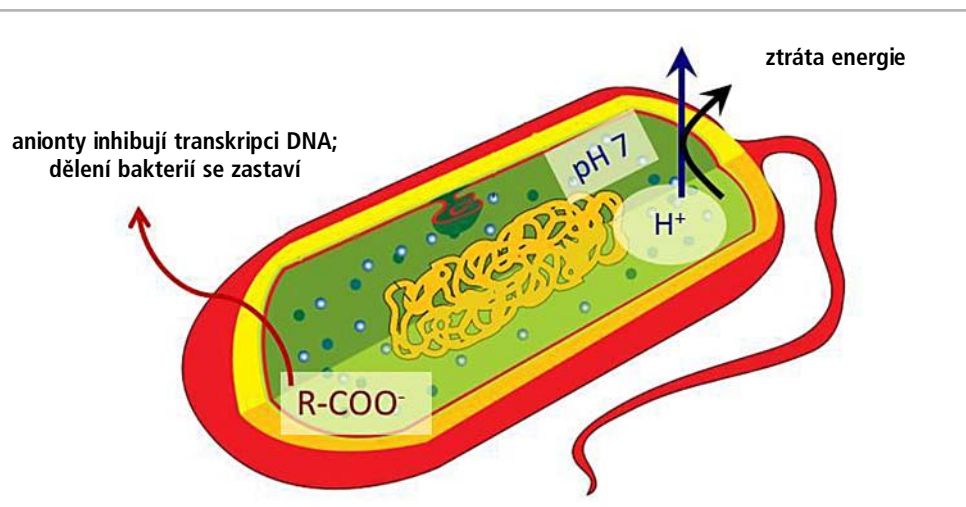
na farmě ve formě

VVS Verměřovice s.r.o.
Krmivářská 225
561 52 Verměřovice

+420 465 642 670
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

Tradiční český výrobce

kvalitním mlezivem. Tele není po narození imunologicky vybaveno, a proto je mlezivo životně důležité pro přežití. Až 75 % ztrát telat nastává v průběhu prvního měsíce života (NAHMS 2007). Ze zdravotních komplikací v raném odchovu telat jsou to především průjmy (56,5 % úhynu) následované respiračními komplikacemi (22,5 %). Nejen průjmy, ale i další zdravotní komplikace může prvotní poporodní péče významně omezit.

ale neměl nahradit přirozené pítí narozených telat. Proto tam, kde to nejde „po dobrém“, musí nastoupit osobní ohodnocení odpovědných pracovníků.

Odchov telat (jalovic) můžeme rozdělit do čtyř fází. Cílem je správně odchovaná a otelená jalovice ve věku 24 měsíců, připravená k vysoké produkci ve více laktacích.

První fáze ohraničuje narození do pěti měsíců, kde je rozhodující období mléčné výživy. Po

právě se změnami mléka jako potraviny pro lidskou spotřebu.

Multimilk není jenom precizně poskládaná směs suchých směsí. Je to především unikátním způsobem namíchaná kompletní výživa telat s využitím sprejové chlazeného tuku, tím i jeho zlepšenou strukturou a vysokou mírou rozpustnosti ve vodě spolu s proteinovou složkou. Fermentovaná syrovátka s přirozeným podílem kyseliny mléčné příznivě působí na